

Kiedy najlepiej dołączyć do związku? Czy możliwe jest wskazanie w uchwale wydelegowania zastępcy wójta do zadań związanych ze związkiem i reprezentowaniem gminy w tym zakresie? Czym się różni związek międzygminny od związku metropolitarne? Jaki rodzaj związku najlepiej dopasować do potrzeb gmin? Kiedy warto jest zawrzeć w związku zarówno gminy wiejskie jak i miejskie? Jak edukować w zakresie segregacji? Jak powinna przebiegać dobra segregacja? Czy edukacja przełoży się na poziom odzysku?

Wideoszkolenie skierowane do pracowników odpowiedzialnych za gospodarkę odpadami oraz władarzy samorządów, które zastanawiają się nad realizacją zadań związanych z gospodarką odpadami wspólnie z innymi samorządami

**Interesuje Cię tańsze i sprawniejsze funkcjonowanie gospodarki odpadami? Zobacz jakie możliwości daje związek międzygminny!**

W trakcie tych warsztatów dowiesz się wszystkiego na temat związków międzygminnych. Kiedy warto rozważyć dołączenie lub założenie związku, a w jakich sytuacjach nie jest to optymalne rozwiązanie?

Poznasz sposoby wypracowania wspólnych rozwiązań oraz korzyści wynikające z gospodarowania odpadami wspólnie z innymi samorządami. Rozwiejemy wątpliwości dotyczące tworzenia związku, jak i jego funkcjonowania, finansowania oraz rozbudowy zakresu jego obowiązków. Ponadto omówimy zagadnienia dotyczące obowiązku składania sprawozdań z odbioru odpadów.

## W programie m.in.:

- Co wziąć pod uwagę w trakcie opracowywania systemu, na podstawie którego będzie funkcjonował związek?
- Jak dopasować sposób odbioru, gdy w związku są zarówno gminy wiejskie jak i miejskie?
- Jak przeprowadzić procedurę, kiedy chce się poszerzyć zakres zadań i obowiązków związku?
- Czy związek sam składa sprawozdanie z odpadów za wszystkie gminy do niego należące? Czy gminy muszą składać sprawozdania samodzielnie?
- Czy związek może otrzymać deklaracje i wszelką dokumentację przekazaną z samorządów? Jakie dokumenty można przekazać?
- W jaki sposób sprawdzić lub obliczyć, czy bardziej gminom kalkuluje się założenie związku lub samodzielna realizacja zadań?
- Jak odpowiednio przekalkulować stawkę za odbiór odpadów? W jaki sposób przyjąć prawidłowe założenia podczas kalkulacji?

## Szczegółowy program szkolenia:

### **1. W jaki sposób zweryfikować, czy warto założyć związek międzygminny w zakresie gospodarki odpadami czy bardziej opłacalne jest samodzielne realizowanie zadań?**

- Kto może być inicjatorem powstania związku?
- Czy starosta może proponować założenie związku w każdym zakresie? Czy dobrym rozwiązaniem

jest, aby to starosta proponował gminom zawarcie związku?

- Kto powinien wziąć udział w trakcie rozmów na temat tworzenia związku?
- Kogo najlepiej wyznaczyć do rozmów? Jak wyłonić odpowiedniego pracownika merytorycznego?
- Czy możliwe jest wskazanie w uchwale wydelegowania zastępcy wójta do zadań związanych ze związkiem międzygminnym i reprezentowaniem gminy w tym zakresie?
- Kiedy warto skorzystać z pomocy lub dołączyć do procesu kancelarię prawną?
- Jakie informacje należy przygotować nt. gospodarki odpadami, zanim zapadnie decyzja o utworzeniu związku?
- Czyja zgoda jest niezbędna do założenia związku międzygminnego?
- Kiedy warto rozważyć założenie związku międzygminnego?
- Kiedy nie warto tworzyć związku? Jakie różnice są nie do pogodzenia i lepiej zaniechać tworzenie związku?
- Jakie czynniki należy wziąć pod uwagę?
- W jaki sposób sprawdzić lub obliczyć, czy bardziej gminom kalkuluje się założenie związku lub samodzielna realizacja zadań?
- Jakie korzyści płyną z takiego sposobu gospodarowania odpadami? Jakie są zalety z realizacji zadań związanych z gospodarką odpadów przez związek? Jakie są zalety przynależenia do związku?
- Z czym wiąże się partycypacja w związku? Jakie działania powinna gmina podjąć?
- Jakie obowiązki ma samorząd po stworzeniu związku?
- Jakie zadania należą do samorządu w gospodarce odpadami, gdy gmina należy do związku?
- Czy w momencie wstępowania do związku ma jakkolwiek sens pozostawianie spółki komunalnej?
- Jakie są rozwiązania, gdy opłaty za śmieci w związku są wyższe? Czy jest inne rozwiązanie poza wystąpieniem ze związku?
- Jakie są przesłanki do wystąpienia ze związku?
- Czy można zapobiec sytuacji, że duże miasto należące do związku zmuszone by było dopłacać do związku?

## **2. Co należy wiedzieć o związkach międzygminnych zanim rozpocznie się proces jego tworzenia?**

- Czym się różni związek międzygminny od związku metropolitalnego?
- Jaki rodzaj związku najlepiej dopasować do potrzeb gmin?
- Czy jedna gmina może przynależeć do dwóch związków? Czy są jakieś ograniczenia?
- Czy taki związek może obejmować jedynie zakres obowiązku posiadania PSZOK-u? Czy mając taki związek, łatwiej jest dodać mu kolejne zadania, czy stworzyć odrębny?
- Jak przeprowadzić procedurę, kiedy chce się poszerzyć zakres zadań i obowiązków związku?
- Czy da się na etapie tworzenia związku przewidzieć, czy związkowi może grozić brak rentowności?
- Czy są jakieś metody zapobiegania takim sytuacjom?
- Dla jakich samorządów współdziałanie w związku jest korzystniejsze? Dla małych gmin wiejskich? Czy dla miast połączonych z mniejszymi gminami?
- PRZYKŁAD: 20 gmin stworzyło związek w wyniku stworzenia wspólnej inwestycji jaką jest zakład utylizacji. Wszystkie 20 jest udziałowcami. Po 4 latach funkcjonowania związku, 10 gmin zdecydowało się realizować zadania samodzielnie. W jaki sposób dalej realizować zadania?
- Jak przekonywać gminy i radnych oraz włodarzy gmin do założenia związku? Jak dobrze im wyjaśnić, czym jest związek, jak funkcjonuje etc.?
- Czy w przypadku założenia związku pod kątem budowy zakładu utylizacji wskazane jest objęcie całej

gospodarki odpadami w pełnym zakresie?

### **3. Jak przebiega procedura tworzenia związku? Od czego należy zacząć? W jaki sposób ustalić skład gmin wchodzących w związek?**

- Od czego należy rozpocząć tworzenie związku?
- Jak wygląda procedura tworzenia związku krok po kroku?
- Z jakimi jednostkami samorządowymi można utworzyć związek?
- Jaki obszar najlepiej jest objąć w związku? Jakie czynniki należy wziąć pod uwagę?
- Jak dobrze ustalić, które gminy powinny wejść w skład związku?
- Jak rozplanować założenie związku w czasie? Co wziąć pod uwagę?
- Jaki okres jest najlepszy na założenie takiego związku?
- Kiedy warto jest zawrzeć w związku zarówno gminy wiejskie jak i miejskie?
- Kiedy najlepiej dołączyć do związku? Czy należy uwzględnić coś jeszcze poza czasem przez przetargiem?
- PRZYKŁAD: co w przypadku, gdy gminy chcące utworzyć związek, mają umowę z firmami i związane są z nimi na różne okresy. Czyli jedna ma np. na 3 lata, druga na 2 lata, a trzecia na pięć? Jak odpowiednio zgrać to w czasie?

### **4. Jaką dokumentację należy przygotować w trakcie tworzenia związku? Jak zrobić to w sposób prawidłowy?**

- Jakie dokumenty są potrzebne do wpisania związku do rejestru związków prowadzonego przez ministerstwo?
- Jakie dokumenty należy wspólnie stworzyć?
- Jak wspólnie wypracować formę statutu?
- Jak dobrze wyznaczyć i ująć w statucie zadania, które związek będzie realizował?
- Z kim należy uzgodnić statut?
- Jak stworzyć dopasowane do potrzeb każdego z samorządów akty prawa miejscowego?
- Jakie akty związane z odpadami stałymi powinien wydać związek?
- Jak wprowadzać zmiany w uchwale?
- Jak poprawnie przedstawić w uchwale sposób finansowania związku?
- Jak wygląda kwestia finansowania związku?
- W jaki sposób najlepiej jest go finansować?
- Czy są możliwości dodatkowego finansowania samorządów zrzeszonych w związku?
- Czy można przyjąć pełen regulamin utrzymania porządku i czystości w gminie?
- W jaki sposób stworzyć odpowiedni regulamin utrzymania porządku i czystości w gminie w przypadku gdy związek będzie realizował zadania tylko i wyłącznie dotyczące gospodarki odpadami stałymi? Jak dobrze go zapisać i prawidłowo podzielić zadania?
- Na co zwrócić uwagę przy tworzeniu regulaminu, aby nie wchodzić w kompetencję rady oraz prawidłowo realizować swoje obowiązki?
- Jak kształtuje się orzecznictwo dotyczące regulaminów?
- Czy regulamin należy konsultować z nadzorem wojewody? W jakich sytuacjach warto go omówić?
- Czy oprócz regulaminu utrzymania czystości i porządku należy przyjąć wewnętrzny regulamin?
- Co należy zawrzeć w wewnętrznym regulaminie?

- Jaką strukturę organizacyjną związku utworzyć?
- Jak podzielić gminy: na zarząd oraz członków związku?
- W jaki sposób odpowiednio wyłonić zarząd związku?
- Jak podzielić gminy na sektory, aby wygodna była realizacja zadań?
- Jak dobrze podzielić zadania w związku międzygminnym? Jakie wydziały utworzyć i stanowiska utworzyć?
- Jakie rozwiązania można zastosować, aby nie odczuwali skutków związanych z powstaniem związku?

## **5. W jaki sposób zlokalizować i sfinansować instalację, wysypisko lub PSZOK-i?**

- Jak wybrać najlepszą lokalizację związku? Co wziąć pod uwagę przy wyborze?
- W jaki sposób wygospodarować teren na wspólną instalację np. wysypisko?
- Jak wyznaczyć teren zgodnie z zagospodarowaniem przestrzennym i planem ogólnym? Co należy wziąć pod uwagę?
- Jaką powierzchnię należy przeznaczyć oraz jakie decyzje środowiskowe uzyskać?
- Jak dobrze utworzyć decyzję środowiskową, aby nie mogła ulec odrzuceniu?
- Czy można wykorzystać tereny poprodukcyjne?
- Jak wspólnie ustalić miejsce wysypiska, gdy żadna z gmin nie chce mieć „śmierdzącego problemu”?
- Jak przekonać mieszkańców na zorganizowanie śmietnika na terenie ich gminy?
- Skąd pozyskać środki na dofinansowanie przedsięwzięć?
- Ile wkładu własnego należy przeznaczyć na wspólne inwestycje? Skąd pozyskać resztę środków finansowych?
- Jak pozyskać środki na budowę PSZOK-ów?
- Jak wygląda realizacja obowiązku posiadania PSZOK przez gminę?
- W jaki sposób najlepiej rozmieścić PSZOK-i?
- Czy w przypadku założenia PSZOK-u w każdej gminie, tak aby każdy członek związku miał taką samą odległość do punktu, czy można zróżnicować godziny jego działania?
- W jakich sytuacjach zalecane jest wspólne utworzenie RIPOK - Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych?

## **6. W jaki sposób związek może przejąć obsługę mieszkańców? Czy związek może otrzymać deklaracje i wszelką dokumentację przekazaną z samorządów?**

- Jak płynnie przejąć obsługę mieszkańców poszczególnych gmin?
- Jak prawidłowo i skutecznie przekazywać informacje i wszelkie dane np. nt. meldunków z samorządu do związku? Jak to zrobić zgodnie z zasadami ochrony danych oraz RODO?
- Czy związek może otrzymać deklaracje i wszelką dokumentację przekazaną z samorządów? Jakie dokumenty można przekazać?
- Co jest niezbędne do przenoszenia danych do związku, takich jak deklaracje?
- Jak ma się kwestia RODO do przenoszenia informacji?
- Czy związek na nowo musi zbierać deklaracje?
- Co zrobić z mieszkańcami, którzy nie złożyli deklaracji lub korekty deklaracji?
- Jak związek może egzekwować prawidłowe złożenie danych, kiedy obejmuje większy obszar, czyli kilka gmin?
- Jakie działania jeszcze poza pomocą w składaniu deklaracji może zaoferować samorząd?

- Jak samorząd może wesprzeć mieszkańców w procesie zmian, tak aby proces przeszedł sprawnie?
- W jaki sposób tłumaczyć i współpracować z mieszkańcami, którzy mają obawy w związku z powstaniem związku w ich okolicy?

## **7. Jak wypracować sposób gospodarowania odpadami, aby spełnić potrzeby i oczekiwania wszystkich członków związku?**

### **Jak w praktyce funkcjonuje związek międzygminny? Kiedy warto jest go podzielić na sektory?**

- Jak w praktyce wygląda funkcjonowanie związku międzygminnego w zakresie gospodarki odpadami?
- Jak przepisy regulują funkcjonowanie związku?
- Jak dostosować związek, aby spełniał potrzeby i oczekiwania wszystkich gmin?
- Co wziąć pod uwagę w trakcie opracowywania systemu, na podstawie którego będzie funkcjonował związek?
- W jaki sposób godzić różnice między sposobami gospodarowania odpadami między gminami? Jak dostosować gospodarki odpadami, koszty i możliwości gmin w tym zakresie?
- Co należy wziąć pod uwagę spoza systemu zurbanizowania, ilości i rodzaju wytwarzanych śmieci w poszczególnych gminach?
- Jak dopasować zasady, gdy gminy są na różnych etapach, poziomach rozwoju gospodarki odpadami?
- Jak rozwiązać zastosować w przypadku, gdy część członków jest znacznie oddalona od pozostałych?
- Jak wspólnie wypracować z innymi gminami zasady współpracy? Jak skutecznie ujednolicić zasady postępowania?
- Jak ujednolicić gospodarkę w przypadku, gdy część gmin segreguje odpady, a część nie?
- Jak pogodzić ze sobą gminy wiejskie a miejskie, kiedy specyfika wytwarzanych odpadów jest zupełnie różna?
- PRZYKŁAD: czy da się wypracować rozwiązanie, gdy tylko część gmin wytwarza duże ilości popiołu, a mieszkańcy pozostałych gmin nie chcą uiszczać opłat za wywóz popiołu?
- Jak rozwiązać zastosować, gdy w części gmin mieszkańcy wystawiają odpady, a w innych tego nie robią?
- W jaki sposób radzić sobie z odbiorem odpadów, gdy związek obejmuje duży obszar i niemożliwe jest, aby jedna firma odbierała odpady w każdej gminie?
- Jak dobrze podzielić gminę na sektory w takim przypadku?
- Czy dobrym rozwiązaniem jest zastosowanie zasady równości wobec wszystkich gmin?
- Czego powinny dotyczyć równe zasady?

### **Jak ustalić stawkę za odbiór odpadów? W jakich sytuacjach możliwe jest zróżnicowanie stawki?**

- Czy stawka musi być stała dla wszystkich członków związku?
- Jak ustalić wspólne stawki za odbiór odpadów w przypadku różnych stawek oraz różnych zasad ustalania stawek? Na co zwrócić uwagę?
- Jak ustalić optymalną kwotę stawki za wywóz?
- W jakich sytuacjach lepiej jest zróżnicować stawkę? Kiedy warto zróżnicować stawkę? Jakie aspekty brać pod uwagę?
- Jak wpływa rodzaj lub gęstość zabudowy, czy odległość od wysypiska?
- Jak zorganizować związek tak, aby koszty odbioru odpadów były niższe i korzystniejsze?
- Jak rozwiązać zastosować, aby stawka była możliwie najniższa?

- Jak odpowiednio przekalkulować stawkę za odbiór odpadów? W jaki sposób przyjąć prawidłowe założenia podczas kalkulacji?
- Jak dokonać szacunku na podstawie mas odpadów z lat poprzednich?
- W jaki sposób przekonywać włodarzy miast w przypadku konieczności znacznego zwiększenia stawki za odbiór odpadów?

### **W jaki sposób sprawiedliwie ustalić częstotliwość odbioru śmieci z uwzględnieniem rodzaju zabudowy?**

- Jak dostosować częstotliwość odbioru odpadów do wszystkich gmin chcących przynależeć do związku?
- Czy można dostosować częstotliwość ze względu na rodzaj zabudowy jednorodzinnej lub wielorodzinnej?
- Jak regulować zmiany częstotliwości wywozu odpadów?
- PRZYKŁAD: czy przy takiej samej częstotliwości wywozu śmieci zarówno z miast i gmin — aby zapewnić skuteczny odbiór odpadów, czy możemy wyposażyć gminy wiejskie w większe pojemniki na odpady?
- Jak dopasować sposób odbioru, gdy w związku są zarówno gminy wiejskie jak i miejskie?
- Jak radzić sobie z koniecznością dopłat do domków letniskowych? W przypadku dużej liczby domków, kiedy właściciel płaci opłatę raz do roku, a użytkuje domek przez pół roku — dochody gminy są pomniejszone o 5 opłat miesięcznych.

### **Jakie lepsze rozwiązania w gospodarce odpadami są możliwe do realizacji przez związek?**

- Jak można poprawić, usprawnić funkcjonowanie związku?
- Jakie lepsze rozwiązania w gospodarce odpadami mogą zostać wprowadzone przez związek międzygminny?
- Jak poprawić sposób odzyskiwania surowców?
- Jak edukować w zakresie segregacji? Jak powinna przebiegać dobra segregacja? Czy działania edukacyjne przekładają się na większy poziom odzysku?

### **8. W jaki sposób w praktyce wygląda organizowanie przetargów przez związek?**

- Co ile czasu i na jaki okres najlepiej jest organizować przetarg?
- Kiedy możliwe jest, aby organizować jeden przetarg i wyłonić jednego przedsiębiorcę?
- Czy dla każdego sektora lub gminy organizujemy oddzielny przetarg?
- Co jeśli sektor obejmuje kilka gmin?
- Czy jedna firma odbierająca odpady może obsługiwać kilka gmin?
- Jak w praktyce przygotować przetarg dla firm współpracujących ze związkiem?
- W jaki sposób związki międzygminne mogą realizować przetargi? Czy mają uprawnienia do organizacji przetargów „in house”?
- Czy związek międzygminny w trakcie organizacji przetargu ma większe możliwości negocjacji z przedsiębiorcami dot. m.in. stawek?
- Jakich informacji należy wymagać w specyfikacji warunków zamówienia podczas przetargu, aby móc skutecznie kontrolować mieszkańców na podstawie informacji od przedsiębiorcy?
- W jaki sposób podczas przetargu wyłączyć koszty związane z zapewnieniem mieszkańcom pojemników/koszy? Podczas przetargu przedsiębiorcy wliczają sobie to do kosztów. Jak temu zapobiec? Czy można to rozwiązać poprzez zapewnianie pojemników/koszy przez jednostkę

samorządową?

## **9. Jakie możliwości w zakresie kontroli mieszkańców ma związek międzygminny oraz w przypadku wykrycia nieprawidłowości?**

- W jaki sposób związki międzygminne prowadzą kontrole?
- Jak weryfikować liczbę mieszkańców w gospodarstwie? Skąd można pozyskać dane? Jak przeprowadzić taki proces?
- Jak stworzyć system kontroli deklaracji? Czy można go oprzeć na podstawie kontroli podatkowej?
- Jak kontrolować śmieci w zabudowie wielorodzinnej? Czy są jakieś możliwości?
- Jak egzekwować odpowiednie dane, aby móc przeprowadzić skuteczne postępowanie w przypadku wykrycia nieprawidłowości podczas kontroli?
- Czy należy karać w przypadku jednorazowego wykroczenia? Ile wykroczeń musi się pojawić, aby można było ukarać mieszkańca?
- Jak związek może przygotować się do skutecznej windykacji zaległości wynikających z opłaty śmieciowej?

## **10. W jaki sposób przebiega składanie sprawozdań, gdy samorząd przynależy do związku międzygminnego?**

- Jak wygląda składanie sprawozdania w przypadku związku?
- Czy związek sam składa sprawozdanie z odpadów za wszystkie gminy do niego należące? Czy gminy muszą składać sprawozdania samodzielnie?
- Czy wóldarze zobligowani do złożenia sprawozdania mogą udzielić upoważnienia pracownikowi związku, aby przygotował dla nich sprawozdania?
- Czy w sprawozdaniu można podać wspólny poziom odzysku dla związku? Co w przypadku, gdy jedna z gmin nie osiągnęła odpowiedniego poziomu recyklingu?

## **Prowadzący:**

Szkolenie poprowadzi współzałożycielka i **Dyrektor Związku Międzygminnego realizującego zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi**. Od siedmiu lat zajmuje się sprawami gospodarki odpadami komunalnymi, w tym m.in. rejestrem BDO, PSZOK. W ramach wykonywanych obowiązków służbowych tworzy akty prawa miejscowego dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi (regulaminy PSZOK, Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminach, itp.). Posiada ogromną wiedzę na temat aspektów prawnych dotyczących funkcjonowania Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami z punktu widzenia wytwórców odpadów, a także zna z praktyki zasady prowadzenia ewidencji odpadów w BDO. Absolwentka Wyższej Szkoły Prawa i Administracji w Przemyśle- Zamiejskowy Wydział Prawa i Administracji w Rzeszowie oraz absolwentka Studiów Podyplomowych Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie na kierunku Ochrona i Inżynieria Środowiska.

## **Terminy i szkolenia**

**Data:** 04 września 2024 10:00-15:00

**Miejsce:** Wideoszkolenie

*Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną*